

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEW

LEXIKON

Svenskt-Engelskt o. Engelskt-Svenskt. Bra hjälpmedel för nykommare som fort Svenska lära engelska språket. Inbundet i läderband endast \$1.00, portofritt mot förskottsbetalning. Svenska Canada-Tidningen 325 Logan Ave. Winnipeg.

PENNINGFÖRANDELSE
Till alla platser i Skandinavien förmedlas och används endast bevisade, auktoriserade av Staten, vara garanti således gäller.
Lagsta försäkringsavgift 50 c.
För bebyggelse över \$100.000 speciellt lågavgifter. Angäfsbetyg till alla linjer utställas. Förfrågningar besvaras beredvilligt.
DAHL STEAMSHIP AGENCY,
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.
General Agent for the Norwegian America Line.

ARG. (YEAR) 36.

(Lösnummer 10 Cts.)

WINNIPEG MANITOBA, TORSDAGEN DEN 24 MAJ 1928.

(Lösnummer 10 Cts.)

N:r 21

Slut upp till midsommarting vid Fishing Lake 23-24 Juni

RUNT LAND OCH RIKEN.

Tyska valen en seger för socialdemokraterna. Fruktansvärd explosionsolycka i Hamburg. Skador för \$100,000 vid eldsvåda i Star City. Över 30 personer dödade vid jordskalv i Peru. Nobles nordpolsexpedition.

Skador för \$100,000 vid eldsvåda i Star City.

Över 30 personer dödade vid jordskalv i Peru.

I måndags morse hemsöktes staden Star City i Saskatchewan av en häftig eldsvåda, som på några få timmar totalt förstörde ett av de större affärshusen i stadens centrum. Skadorna anslås till \$100,000 och försäkringarna tros knappast täcka mer än hälften av det brunnas värde. Fem familjer ha genom brannen blivit huslösa.

Från Lima telegraferades i söndags att under förra veckan hemsöktes Peru av flera svåra jordskalv, vilka återupprepades på lördagen. Hittills ha 32 personer dödats och skador för många miljoner dollars uppstått under föredelserna.

Tyska valen en seger för socialdemokraterna.

General Nobile går fortfarande och väntar på bättre väder, telegraferades i måndags eftermiddag från Kings Bay. En stark östlig vind råder och nederbörd förmodas vara i anslutning. Det är därför ännu ovisst om Nobile skall bli i tillfälle att göra ett nytt försök att nå Nordpolen i början av veckan.

Vid söndagens allmänna val i Tyskland gick socialdemokratiska partiet fram med stormat och erövrade 21 flera platser i riksdagen än det fört haft. Man tror dock att en nuvarande ställning mellan partierna ej skall kunna uppehållas längre än till hösten och att en socialdemokratisk regering i det tyska riket skall få mycket svårt att söka sin väg fram mellan partierna.

Fruktansvärd explosionsolycka i Hamburg.

Ställningen inom de olika grupperna efter valet är följande:
Centern: 62; kommunisterna: 54; folkpartiet: 44; demokraterna: 25; ekonomiska arbetarpartiet: 23; Bayerska folkpartiet: 18; kristliga nationella bondpartiet: 13; fascisterna: 12; tyska bondpartiet: 8; landsförbundet: 3; folkliga rättspartiet: 2; Saxiska bondpartiet: 2; socialdemokraterna: 152; tyska nationalisterna: 73.

I ett av de kemiska laboratorier i Hamburgs frihamn exploderade i söndags kväll en större behållare, innehållande "phosphogen"-gas, och denna giftiga gas trängde ut över staden. Man hade i laboratoriet under de sista dagarna varit verksam med att söka omförvandla den farliga krigsgasen till något nyttigt ändamål i industrins tjänst och hade för den skull ganska stora kvantiteter gas på lager.
Elva personer dödades och ett femtiotal människor stå på spel. Hospitalerna är utrustade med de senaste uppfinningarna för de sjuka, men det ser ut som om den moderna vetenskapen skulle stå rädlös inför det ta hemska minnet från krigsåren.

FLYNINGEN TILL SVERIGE.

Aeroplanet ett Stinson — Detroit.

Planen på en svensk-amerikansk flygfärd till Stockholm längs en nordlig route synes nu taga bestämd form.
Den projekterade färden skall finansieras av handelskammaren i Rockford, Illinois, och av förmögna svensk-amerikaner i denna stad och i Chicago. Aeroplanet, som blir ett Stinson Detrait, levereras i dagarna. Flygare blir Bert Hassell från Rockford, varjämte två andra navigatörer medfölja. För att undvika dimman vid Newfoundland lägges färden så nordligt som över norra Ontario, Hudson Bay och Grönland, där mellanlandning göres för bensinfyllning, och sedan över Island till Stockholm.
Starten torde komma att ske omkring midsommar.

Bremen skadas svårt vid försök att nå New York.

Från St. Johns telegraferades i söndags att då Junker-monoplanet Bremen under ledning av aviatikern Fred Melchior skulle försöka nå New York skedde en svår olyckshändelse som så när kostade flera människors liv. Bremen hade lämnat marken och var på väg från Long Point över Belle Island Straits, då av någon okänd anledning balansrodet vägrade tjänstgöra och den jättelika fågeln blev nödsadad att nödlända på isen.
Vid nedslaget skadades den svårt och man tror knappast att den åter skall kunna bli flygbar. De ombordvarande räddades genom ett under från att krossas under den gigantiska jätten.

20-ARIGT DIKTARMEDIUM.

I Köpenhamn väcker i dessa dagar ett nytt medium. Kai Ziersen stort uppskattad inom spiritistkretsar. Ziersen är en knappast 20-årig man, till yrket radiotekniker. Det äro mediet ett skiljer sig så till vida från sina kollegor, att han, under trancens utslutande förmedlar kontakten med döda diktares, skriftställares, målarens och musikens andar. Det är en liten smärta man med strigtigt hår och livliga bruna ögon. Under alla seanser bär han ett tjugo centimeter långt massivt guldkors på bröstet och kramar hela tiden korset i händerna.
Han intervjuades nyligen av en representant för en österrikisk tidning. Intervjuaren frågade bland annat:
— Hög uppläkt eller er medumtiska begäring?
— Därigenom att jag direkt besvärades av den. Jag kände mig hindrad i mina rörelser, erfor en tryckande känsla och tyckte, att jag alltid omgavs av ett töcken. Det är nu tyvärr år sedan. Jag var då 16 år och förstod icke, vad det betydde. Det var min fosterfar — han är själv spiritist — som förklarade mysteriet för mig. Jag uppläkte smärningom, att

jag kunde se saker, som andra människor icke sågo. När jag går på gatorna i Köpenhamn till exempel, ser jag staden i ett helt annat ljus än mina medmänniskor. Jag ser töcken, gestalter ryma sig hit och dit, glida in i husen och gå genom bilar och spårvarnar alldeles oskådade. Och mycket annat.
En gång stod jag bakom Klampenborg vid havet alldeles intill Bellahöj. Då såg jag svenska kompanier i medeltida dräkter dyka upp ur vattnet och storma in över land. Jag är övertygad om att strider ägt rum där mellan svenskar och danskar. Huh... jag kan icke utbräda att så nära vid Sundets strand, när skymning en bryter in. Jag har sett... nå... Mediet skakar som i trossa.
Intervjuaren omtalar att han varit närvarande vid seanser, då avlidna Usterås storbater, Holger Drachmann, Sigurd Trier, Ibsen och Strindberg talat genom immediet, och frågar om hr Ziersen tror, att det verkligen är andar, som tala genom hans mun.
(Forts. å sid. 2.)

Socialstyrelsens och Göteborgsbankens representanter på studieresa i västra Canada.

Amanuensen C. Smith och sekreteraren J. W. Thermenius genomresa olika svenska distrikt i prärieprovinserna och British Columbia. Thermenius, förutvarande tjänsteman vid canadensisk bank, tillhörde under kriget Princess Path's Canadian Light Infantry och deltog i flera större drabningar på Canadas sida.

Ämnar söka nya marknadsmöjligheter för svenska varor i Canada.

A. B. Göteborgs Banks huvudkontor vid Västra Hamngatan i Göteborg.

Som fört meddelats i S. C. T. anslände amanuensen vid Kungl. Svenska Socialstyrelsen, C. Smith, samt sekreteraren för Göteborgs Banks utrikesavdelning, J. W. Thermenius, till Winnipeg föregående vecka.
Amanuensen Smith har för Svenska Statens räkning deltagit i en immigrationskonferens i Havanna och besökt sedan på eget initiativ avlägga ett kortare besök i Canada för att komma i kontakt med så många

fälte att mera detaljerat redogöra för hans utveckling härifrån landet.
Den andre av besökarna, sekreteraren för Göteborgs banks utrikesavdelning, mr. Johan W. Thermenius är förliden redan känd bland många av tidningens läsare från den tid mr. Thermenius vistades här i landet i egenskap av tjänsteman vid Canadian Bank of Commerce.
Mr. Thermenius har en ganska omväxlande levnadshana bakom sig. Född i Hallberg, uppfostrades han i Skåne och avlade sina examen vid Lunds universitet. Efter avslutade studier och ett uppehåll i England anslände mr. Thermenius år 1912 till Canada och placerades genast vid Bank of Commerce's kontor i Montreal samt förflyttades på våren 1914 till Winnipeg och på hösten samma år till Edmonton. Där kvarstannade han till slutet av 1916 då han som frivillig vid officersskolan i Regina var med att organisera de skandinaviska

förstärkningarna till fronten. På våren 1917 avreste han med förstärkningarna från Western Canadian University till England med Princess Path's Canadian Light Infantry och förlades först vid det canadensiska trängslägrat i Seaford. På sommaren samma år blev han sänd till fronten i Frankrike och var bland annat med om slaget vid Passendale och sammardrabningarna vid Merri Court, Avion och Mons.

C. SMITH.

J. W. THERMIENIUS.

Imperiet och Tyskland villiga att förhandla om Kellogs förslag.

Alla självstyrande Dominions och Indien komma att inbjudas till förhandlingarna.

I lördags mötogs Förenade Staternas statssekreterare Frank B. Kellogg meddelande från Storbritannien att såväl detta land som det Brittiska Imperiet och Indien i gemenskap voro villiga att till det yttersta stödja den fredslösen, som av Kellogg framlagits till behandling av stormakernas regeringar.
Sir Austen Chamberlain, Storbritanniens utrikesminister, meddelar bland annat i svaret till Washington, att det av Kellogg framlagda förslaget mottogs på ett mest hjärtligt sätt inom Imperiet och att det, så långt utrikesministern kunde se, ej fanns något som kan hindra Storbritanniens regering att på det inbördes samarbete med förslagstäl-laren för att få nya internationella fredsförhandlingar till stånd.
Beträffande Canadas ställning som självstyrande Dominion framhåller mr. Kellogg bland annat, att Canadas, såväl som övriga självstyrande Brittiska Dominions komma att emottaga separat inbjudan att deltaga i förhandlingarna och att sylik inbjudan inom några få dagar kommer att tillställas Canadas regering.
(Forts. å sid. 2.)

SKÖRDEN I VÄSTERN.

Den största procent insatt vete i Västern sedan 1921. Ökningen av vetearealen i prärieprovinserna uppgår till mellan 9 och 12 proc. Goda utsikter för en ny rekordskörd. Skördeutsikterna de bästa sedan 1915.

Den första av Manitoba Free Press införskaflade skörderapporten för året är av osedvanligt optimistisk natur. Den 10 maj, då rapporterna införskaflades, var den största procent vete insatt i Västern sedan år 1921 och därjämte kunde en ganska avsevärd ökning av arealen rapporteras. Sådådden är överallt den bästa, fast och väl luckrad. Ehuru regn skulle vara välkommet på många håll finnes det dock ännu intet distrikt i Västern som lider av torra utan överallt befinner sig jorden i den bästa kondition. Jämfört med föregående års ganska sena resultat av sätningen innebär rapporterna för året att över 90 proc. av vete var insatt minst tio dagar tidigare än föregående år.
Ökningen av vetearealen inom de tre prärieprovinserna belöper sig till mellan 9 och 12 proc. och i år har betydligt större areal inregistrerat vete insatts än något år förut.

Manitoba.

Manitoba Free Press har från 89 av 92 tillfrågade platser erhållit synnerligen tillfredsställande rapporter. Endast på 11 platser var vete ännu icke fullt färdigställt torsdagen den 10 ds., medan 90 proc. av allt vete i provinsen var insatt före nämnda dag.

Mellan 55 och 60 proc. av vete är insatt på gods trädor och ungefär tre procent på nybräckt land.
Endast fyra platser meddela reduktion av vetearealen medan ökning av vetearealen av mellan 5 och 300 proc. i samband med detta meddelas att denna ökning ej uppkommit genom nybräckt land utan genom merinsättning mot 1927, varigenom vetearealen i provinsen blir densamma som före 1927, vilket år som bekant insatt vetearealen i provinsen under 1927. Hur stor ökningen i år torde kunna bli är ännu för tidigt att beräkna, men en ganska avsevärd medelökning är redan nu konstaterad.
Veteinsätningen har upptagit farnarnas mesta tid och shuru något havre och korn hunnit sås, torde man dock fört om en 10 dagar kunna bli färdig därmed.
I allmänhet öra utsikterna i Alberta även de mest gynnsamma. Sådådden är så gott som undantagslöst den bästa och huru rapporterna från en del distrikt meddela att man i viss mån lidit av starka och torra vindar, har dock ingen sätning behövt göras om igen. Nederbörd skulle vara välkommen, ehuru det ännu icke lider någon sam helst direkt brist på regn. Sätningen torde genomgåttligen vara 8 till 10 dagar före 1927 och utsikterna för en tidig skörd äro de bästa.

Saskatchewan.

Från 179 olika tillskriva platser ha 153 insatt rapporter över skördeutsikterna. Av dessa meddela 111 platser att mer än 90 proc. av vete var insatt och att den 10 maj omkring 60 proc. av spannmålen hade satts. Mellan 45 och 50 proc. av hela arealen insatt vete utgöres av trädor och omkring 5 proc. av nybräckt. Beträffande mersätning rapportera en-

22 AR I EN VINDSKUPA.

För någon tid sedan gjordes en märklig upptäckt i en slovensk by, ej långt från Italienska gränsen.
För 22 år sedan försvann plössligt en viss Franja Kreiner, en ung bonde, allmänt ömtyckt och allmänt älskad som "stilig". Man hade sig bekant, att han var hopplöst förläskad i en wienerköns och när ryktet nu ville veta, att han gott sig över gränsen för att läka sitt hjärtesår, trodde man detta utan vidare. Hans hus stod öde, utan tillflykt, och så småningom började taket bägna och rappingen lossna från väggarna; slutligen ansåg en av Kreiners arvingar, att det var hög tid, att få honom dödförklarad och skäda vad som räddas kunde av egendomen.
Men när polisen kom till huset, fann man i en vindskupa — Kreiner själv, nu en gammal man med ett böljande vitt skägg. Han hade tillbragt 22 år instängt i det rummet, och hans huvudsakliga föda under den tiden hade varit bröd, som en gammal dräng kom till honom med. Naturligt nog tvivlade man på, att han var i besittning av sina sinnen fulla bruk, men en undersökning gav

resultatet "excentrisk, men normal". Eremittlivet, han fört, var orsakat av obesvarad kärlek.
Kreiners isolation var fullständig. Han hade knappast något begrepp om vad en automobil var (år 1905 hade motorfordonen knappast nått dessa trakter), och absolut inte om vad flygning ville säga. Han trodde, att hans lands huvudstad alljämt var Wien, och var förvånad att höra, att kejsar Frans Josef var död.
De jugoslaviska gendarmernas uniformer och likarnas kläder roade honom ofantligt. Han tycks ha blivit nyfiken på livet igen och förklarar, att hans eremitliv är slut. Förmodligen har hans sargade hjärta läkts under de 22 åren; men eftersom de obetydliga förändringarna i mansdräkten under denna tid hade en så stor inverkan på honom, har man försligtvis hittills icke läst honom se förändringarna i dam-moderna. Han lämnade värden, då klockorna voro långa, ärmarna vida och midjorna snäva, på ett helt annat ställe än nu. Det kunde komma för plössligt för den stackars karlen